

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 2	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ - Διαλησμά, Κ., Δρουκόπουλος, Α., Κουτρομπέλη, Ε., Χρυσάφης, Γ., <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ https://sch.cy/sm/435/arxaioi_ellines_istoriografoi_a_lyk_vm.pdf <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i>, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ https://ebooks.edu.gr/ebooks/d/8547/2472/22-0005-02_Archaioi-Ellines-Istoriografoi_Keimeno-me-Paralliles-Metafraseis_A-Lykeiou_Vivlio-Mathiti.pdf <i>Θουκυδίδη Δημηγορίες</i>, Α΄ Λυκείου, ΥΑΠ https://sch.cy/sm/435/thoukydidi_dimigories_a_lyk.pdf - Οικονόμου Μ. Χ., <i>Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής</i>, Γυμνασίου – Λυκείου, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf - Μουμτζάκη Α. Β., <i>Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής</i>, Α΄ Β΄ Γ΄ Ενιαίου Λυκείου, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_lyk.pdf - Μπίλλα, Π. (χ.χ.). <i>Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας</i>, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf - Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). <i>Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου</i>. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας: https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf	

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στην Α΄ Λυκείου κ.κ. επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

Α. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.

Β. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία και κατανοούν την δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.

Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).

Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: Κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά/διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Συνεξετάζονται μορφή και περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύουν τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνουν πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας, στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα, αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου.

Ειδικότερα, στην Α΄ τάξη Λυκείου κ.κ. ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **περαιτέρω ενίσχυση της επαφής** των μαθητών/μαθητριών με τον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε **να αγαπήσουν το μάθημα** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους. Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες καλούνται να εμπλουτίσουν το υφιστάμενο διδακτικό υλικό, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/μαθητριών τους.

Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απολύτως απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατά κώλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, γίνεται μεγαλόφωνη ανάγνωση και από τους/τις μαθητές/μαθήτριες.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την ισομερή συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).
4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο**. Ενδεικτικά:
Όλο: η συνολική ανάγνωση του κειμένου
Μέρος: ενότητες/περίοδοι/κώλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός)

¹ Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*

Όλο: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.

5. Πορεία **από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά**, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.
6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής.
7. **Η απόδοση στα Νέα Ελληνικά ως γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η απόδοση ως στοιχείο που υποβοηθά στην ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας· ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή, κριτική και διόρθωση απόδοσης/ μετάφρασης κ.ά.
8. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
9. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
10. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
11. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού, ώστε να καλυφθούν ορθά όλες οι ενότητες**.
12. **Αξιολόγηση:** βλ. σχετικές οδηγίες <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<i>Διάλογος Αθηναίων – Μηλίων</i> , από το βιβλίο <i>Θουκυδίδη Δημηγορίες</i> , Υ.Α.Π., §§ 84 – 113	<i>Θουκυδίδη Δημηγορίες Διάλογος Αθηναίων – Μηλίων</i> , <i>Θουκυδίδου Ιστοριών</i> 5, §§ 84-113	• <i>Θουκυδίδη Δημηγορίες</i> - Εισαγωγή: Βίος και εποχή, σελ. 11-13: σύντομη αναφορά Βασικές σοφιστικές απόψεις, σελ. 13 Μέθοδος του Θουκυδίδη, σελ. 16-17 - Εισαγωγή στον <i>Διάλογο Μηλίων και Αθηναίων</i> Φύση και Χρονολογία σύνθεσης του Διαλόγου, σελ. 93-95 Ανάλυση του Διαλόγου, σελ. 95-96 - <i>Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων</i>, §§ 84-113, σελ. 99-105 Για τη διδασκαλία του <i>Διαλόγου</i>, προτείνεται η αξιοποίηση της διδακτικής πρότασης που είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του μαθήματος: Διδακτικές Προτάσεις Για τους βασικούς θεματικούς άξονες/ ιδέες που θίγονται στον <i>Διάλογο Αθηναίων Μηλίων</i> Βλ. ap deiktēs eparkeias epitychias archaiognosia a lyk kk kai a lyk pro s.pdf Ο διάλογος θα πρέπει να συνδεθεί με τα <i>Ελληνικά</i> του Ξενοφώντα στην επόμενη ενότητα.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες Α.1.1 Α.2.1-Α.2.3 Β.1.1-Β.1.4 Γ.2.1 Δ.1.1	6 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Κείμενο από μετάφραση: Ξενοφώντος Έλληνικά 2.1.16-32, από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 3-7 Κείμενο από πρωτότυπο: Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.1-2, (<i>Προετοιμασίες του Λυσάνδρου για πλήρη αποκλεισμό της Αθήνας</i>), από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 63, με αξιοποίηση γλωσσικών και ερμηνευτικών σχολίων, σελ. 64-65.	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά Γραμματική: - Φωνηεντόληκτα ονόματα - Γ΄ κλίσης - Επίθετα Β΄ και Γ΄ κλίσης (διατρέχουν όλο το τετράμηνο)	- Γραμματειακό είδος (ιστοριογραφία) -Εισαγωγή στο έργο <i>Έλληνικά</i> του Ξενοφώντα και σύνδεση με τον Πελοποννησιακό πόλεμο, γεγονότα του οποίου έχουν διδαχθεί μέσω των διηγημάτων που προηγήθηκαν (βλ. σχετικό υλικό). • Κείμενο από μετάφραση (2.1.16-32) - Να γίνει απλή ανάγνωση των παραγράφων 2.1.16-32 από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 3-8. Οι μαθητές/-τριες θα πρέπει να εντοπίσουν το τέχνασμα του Λυσάνδρου, να αντιληφθούν την ήττα στους Αιγός Ποταμούς και τη σύνδεση με την αναγγελία της συμφοράς από την Πάραλο. • Κείμενο από πρωτότυπο (2.2.1-2) – Κατανόηση και απόδοση - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά στοιχεία του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64, τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης, αξιοποιώντας τα γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64-65 και τις ερωτήσεις-ασκήσεις 1, 3 και 6 της σελ. 67. • Λεξιλόγιο: π.χ. <i>γίγνομαι</i>, <i>ναῦς</i>, <i>πέμπω</i> • Γραμματική - Γίνεται ανάκληση της γνώσης των μαθητών/-τριών για τα φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ΄ κλίσης με αξιοποίηση της <i>Γραμματικής</i>, του κειμένου <i>Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.1-2 (τὸ ἄστυ, τὰς ναῦς)</i> και με σύνδεση με τα Ν.Ε. - Συστήνεται να γίνει επιλογή των βασικότερων φωνηεντόληκτων τριτόκλιτων ονομάτων και ιδίως όσων επιβιώνουν στα Ν.Ε.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1.1 A.2.1-A.2.3 B.1.2 Γ1-Γ5 Δ1-Δ3	4 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία εξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Για απόδοση βλ. <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i> , σελ. 8		- Γίνονται ασκήσεις μετασχηματισμού στα φωνηεντόληκτα τριτόκλιτα ουσιαστικά. - Τα επίθετα της Β΄ και Γ΄ κλίσης διδάσκονται σταδιακά με βάση την εμφάνισή τους στα κείμενα. Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς, θα πρέπει να καλυφθούν κειμενοκεντρικά τα επίθετα της Β΄ και Γ΄ κλίσης (από τη Γ΄ κλίση οπωσδήποτε οι κατηγορίες: <i>βαθός, πᾶς, εὐδαίμων, ἀληθής</i>). - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες (π.χ. ρήμα, αντωνυμίες, Α΄ και Β΄ κλίση ονομάτων, βασικοί όροι πρότασης). - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενό του, όταν αλλάξει ο αριθμός (ενικός – πληθυντικός) ενός υποκειμένου.		
Κείμενο από πρωτότυπο: Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.3-4 (Η Πάραλος αναγγέλλει την καταστροφή) , από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i> , σελ. 63, με αξιοποίηση γλωσσικών και ερμηνευτικών σχολίων, σελ. 64-66.	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά Γραμματική: - Συμφωνόληκτα ονόματα Γ΄ κλίσης - Σχηματισμός μετοχής Συντακτικό: Λειτουργία της επιθετικής και επιρρηματικής μετοχής	• Κείμενο από πρωτότυπο (2.2.3-4) – Κατανόηση και απόδοση - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά στοιχεία του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64, τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης, αξιοποιώντας τα γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 64-66, και τις ερωτήσεις-ασκήσεις 2, 7 και 8 (σε προσαρμογή) της σελ. 67, ώστε να αντιληφθούν τη σημασία της ήττας των Αθηναίων στους Αιγός Ποταμούς. Γίνεται σύνδεση με τον <i>Διάλογο Μηλίων – Αθηναίων</i>. - Για σκοπούς ολοκλήρωσης της ενότητας του Πελοποννησιακού Πολέμου, ενδείκνυται να αξιοποιηθεί το κείμενο <i>Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.20-21, Η απόφαση της Σπάρτης</i> <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 71 (<i>Λακεδαιμόνιοι...εἰς τὰς Ἀθήνας</i>) και <i>Παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 11, ώστε να δουν οι μαθητές/-τριες τους όρους που επέβαλε η Σπάρτη στην Αθήνα στο τέλος	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες Α1.1 Α.2.1-Α.2.3 Β.1.2 Γ1-Γ5 Δ1-Δ3	5 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Για απόδοση βλ. <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις, σελ. 8-9</i> Υποστηρικτικό κείμενο (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): <i>Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 4.7.21-25</i> ΞΕΝΟΦΩΝ: Κύρου Ανάβασις		του πολέμου. Να γίνει σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας και τον Πελοποννησιακό Πόλεμο που διδάσκεται το β΄ τετράμηνο. • Υποστηρικτικό κείμενο - Προαιρετική επεξεργασία - Αξιοποίηση του κειμένου με παράλληλη απόδοση στα Ν.Ε., για κειμενοκεντρική προσέγγιση γραμματικο-συντακτικών φαινομένων. • Λεξιλόγιο: π.χ. ἀγγέλλω, ποιέω-ποιῶ, πόλις • Γραμματική - Γίνεται ανάκληση της γνώσης για τα συμφωνόληκτα τριτόκλιτα ουσιαστικά με αξιοποίηση της Γραμματικής, του κειμένου Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.3-4, (νυκτός, τοὺς λιμένας, τείχη) και διασύνδεση με τα Ν.Ε. - Συστήνεται να γίνει επιλογή των βασικότερων συμφωνόληκτων τριτόκλιτων ονομάτων και ιδίως όσων επιβιώνουν στα Ν.Ε. - Άσκηση μετασχηματιστικού τύπου, μεταφορά τριτόκλιτων ουσιαστικών του κειμένου Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.3-4 στον αντίθετο αριθμό ή σε άλλες πτώσεις. - Επισήμανση ότι υπάρχουν μετοχές που κλίνονται σύμφωνα με τη Γ΄ κλίση των ουσιαστικών (παραγγέλλον, νομίζοντες, ὄντας, κρατήσαντες) και παραπομπή στη Γραμματική (σελ. 114-118). - Επίθετα Β΄ και Γ΄ κλίσης (βλ. σχετική οδηγία σε προηγούμενη ενότητα) - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες (π.χ. ρήμα, αντωνυμίες, Α΄ και Β΄ κλίση ονομάτων, βασικοί όροι πρότασης). - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενό του, όταν αλλάξει ο αριθμός (ενικός – πληθυντικός) ενός υποκειμένου. • Συντακτικό - Γίνεται ανάκληση της γνώσης για τη σημασία και λειτουργία της μετοχής (επιθετικής και επιρρηματικής) με αξιοποίηση του Συντακτικού και του		

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδου)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
		κειμένου Ξενοφώντος <i>Ελληνικά</i> 2.2.3-4. Γίνεται σύνδεση του φαινομένου με τα Ν.Ε. - Γίνεται αναγνώριση της λειτουργίας των μετοχών στο κείμενο Ξενοφώντος <i>Ελληνικά</i> 2.2.3-4.		
Κείμενο από μετάφραση: Ξενοφώντος Ελληνικά 2.3.50-51 , από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i> , σελ. 13 Κείμενο από πρωτότυπο: Ξενοφώντος Ελληνικά 2.3.52-53 , Η αντίδραση του Θηραμένη (<i>Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ... ὑμῶν ἐκάστου</i>), από το βιβλίο <i>Αρχαίοι</i>	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά Γραμματική - Συντακτικό Επαναφορά προηγούμενων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων	• Κείμενο από μετάφραση (2.3.50-51) - Πριν από την κατανόηση και απόδοση του κειμένου από το πρωτότυπο, θα πρέπει να διαβαστεί από μετάφραση το απόσπασμα Ξενοφώντος <i>Ελληνικά</i> 2.3.50-51 από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i>, σελ. 13, ώστε να επιτευχθεί η νοηματική συνοχή του κειμένου. • Κείμενο από πρωτότυπο (2.3.52-53) – Κατανόηση και απόδοση κειμένου - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 88, τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης καθώς και τις παράλληλες μεταφράσεις. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 90. • Κείμενο από μετάφραση (2.3.54-56) - Να διαβαστεί το απόσπασμα Ξενοφώντος <i>Ελληνικά</i> 2.3.54-56 από μετάφραση ώστε να ολοκληρωθεί νοηματικά το επεισόδιο με τον Θηραμένη. Γίνεται συζήτηση για τα βασικά θέματα του κειμένου (π.χ. δίκη παρωδία, πολιτική και κοινωνική κρίση, νόμος – δικαιοσύνη) και επικαιροποίηση. • Λεξιλόγιο: π.χ. <i>ἀκούω</i>, <i>γιγνώσκω</i> • Γραμματική - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και Α1.1 Α.2.1-Α.2.3 Β.1.2 Γ1-Γ5 Δ1-Δ3	4 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περίοδοι)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<i>Έλληνες Ιστοριογράφοι</i> , σελ. 86 Για απόδοση βλ. <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i> , σελ. 13-14 Κείμενο από μετάφραση: Ξενοφώντος Έλληνικά 2.3.54-56 , από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις</i> , σελ. 14-15		(π.χ. ρήμα, αντωνυμίες, Α΄ και Β΄ κλίση ονομάτων, επίθετα Β΄ και Γ΄ κλίσης, βασικοί όροι πρότασης). - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενό του, όταν αλλάξει ο αριθμός (ενικός – πληθυντικός) ενός υποκειμένου.		
	Συνολική θεώρηση του έργου Ξενοφώντος Έλληνικά	- Ο/Η εκπαιδευτικός αξιοποιεί το κείμενο των Έλληνικων, 2.4.37-43 από μετάφραση (<i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με Παράλληλες Μεταφράσεις</i> , σελ. 19-21), ώστε να ολοκληρωθεί η εξέταση των γεγονότων μέχρι την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Αθήνα.	Δ1-Δ3	2 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου κ.κ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		
Β΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)				
Όλα τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου κ.κ. έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να τα επαναφέρει με βάση τα κείμενα, ώστε να γίνει ανάκληση γνώσης και κατανόηση της λειτουργίας τους. Τα λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά στοιχεία επεξηγούνται μέσα από τα κείμενα, με την υποστήριξη των βιβλίων αναφοράς, ώστε να φωτίσουν την κατανόηση του εκάστοτε κειμένου. Για τον σκοπό αυτό, τα βασικά, πυρηνικά κείμενα πλαισιώνονται και από άλλα κείμενα, σε πρωτότυπο ή νεοελληνική απόδοση. Η διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού δεν συνιστά αυτοσκοπό. Η έμφαση δίνεται στα κείμενα.				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
		- Ο/Η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις σελ. 128-131 από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i> για συνολική θεώρηση του έργου, συζήτηση και επικαιροποίηση.		
Επανάληψη–Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες				3 δ.π.
Σύνολο δ.π. Β΄ Τετραμήνου				24 δ.π.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα 40'/45' διαγώνισμα	- Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση) - Προφορική επίδοση - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης [https://sch.cy/sr/443/diamorfotiki_axiologisi.pdf]